

Ny byråkratimiss drabbar företagare

Larm redan i juli – men utredning dröjde

Lantbrukare som borde ha fått investeringsstöd i år har blivit utan. Fel i en mall från Jordbruksverket är anledningen. Nu ökar oron för att det finns fler fel i de komplicerade stöden.

Text: **HELENA WENNSTRÖM**

Felet i mallen uppstod vid en uppdatering i december i fjol och upptäcktes under sommaren av Hushållningssällskapet i Jönköping.

– Vi ser allvarligt på det här och är bekymrade för våra kunder och andra företag som söker stöd. Jag hoppas att det inte är toppen på ett isberg, säger **Frida Carlsson**, vd för Hushållningssällskapet i Jönköping.

Under de senaste nio månaderna har 150 företag fått avslag av länsstyrelserna på sina ansökningar om investeringsstöd. Det finns risk för att en del av dem har fått det på felaktig grund.

– Vi vet ännu inte hur många det rör sig om. Min bedömning är att det måste vara väldigt få företag som har drabbats. Totalt sett är det inget stort problem, men det är givetvis allvarligt för de individer som har drabbats, säger **Jörgen Fransson**, chef för landsbygdsutvecklingsenheten på Jordbruksverket.

MALLEN SOM HANDLÄGGARNA på länsstyrelserna har använt de senaste nio månaderna stämmer inte överens med formuläret som lantbrukarna och deras rådgivare ansöker i. Länsstyrelserna tar därför inte hänsyn till de besparingar som lantbrukarna beräknar att investeringen medför. Kalkylen kan då visa på en lägre timpeng efter investeringen i stället för en högre.

Enligt **Jörgen Fransson** kan de som har drabbats fått mellan tre och sex procent för låga poäng i sin ansökan. Det låter inte mycket när maxpoängen är 500, men kan vara avgörande för den som ligger på gränsen för att få stöd.

Filip Brånstrand, ekonomirådgivare på Hushållningssällskapet, upptäckte i somras att handläggarna på länsstyrelsen i Jönköping

Man kan få investeringsstöd för exempelvis nytt djurstall eller minskade utsläpp av växthusgaser och ammoniak. I de flesta fall kan man få högst 40 procent av utgifterna. Utgifterna ska vara på minst 100 000 kronor.

FOTO: DE LAVAL

Jag hoppas att det inte är toppen på ett isberg.

inte tog hänsyn till besparingar. Han larmade i början av juli Jordbruksverket.

– Det gjorde jag för att jag kände man inte kan lita på systemet, säger han.

HUSHÅLLNINGSSÄLLSKAPET FICK TROTS påstötningar ingen information om vad som hände. Det var först när **Gröna Affärer** i slutet av augusti ställde frågan som Jordbruksverket bekräftade att det rörde sig om ett fel i mallen.

Då satte Jordbruksverket fart för att ta reda på hur många som drabbats. Samtidigt undersöker verkets jurister om de som borde ha fått stöd kan få en omprövning.

Frida Carlsson är upprörd över att det tog en och en halv månad att få svar från myndigheten. Hon känner sig samtidigt lättad över att det inte verkar vara så många som drabbats av den felaktiga handläggningen. En av Hushållningssällskapet Jönköpings kunder som fått

FAKTA: INVESTERINGSSTÖD

■ Investeringsstödet är hårt kritiserat för långa handläggningstider. Det beror delvis på att reglerna inte var klara när programperioden började 2014.

Fram till dess avgjorde länsstyrelserna helt och hållet vilka investeringar de ansåg vara bäst. Men efter kritik från EU-kommissionen ändrades reglerna så att alla ansökningar ska behandlas mer lika. 2014 infördes sex nationella och obligatoriska urvalskriterier.

Till det kan länen själva lägga kriterier vilket innebär att samma ansökan skulle kunna bedömas lite olika beroende på vilket län man bor i. En del länsstyrelser beslutar om stöden efterhand, andra samlar ihop ansökningar till olika omgångar med beslut. Därför varierar konkurrensen om stöden.

Investeringsstödet till lantbrukets konkurrenskraft omfattar 2,3 miljarder kronor under perioden 2014–2020. Enligt en prognos är 1,5 miljarder kronor redan förbrukade. Just nu finns ansökningar inne på drygt en miljard kronor.

förhandsinformation om att hen inte skulle få investeringsstöd beviljas nu sannolikt stöd.

På vissa länsstyrelser var felet i mallen känt och handläggarna där tog ändå hänsyn till besparingarna. Det ledde alltså till olika bedömningar i olika delar av landet. Det här är en av många osäkerheter i hanteringen av stöden, konstaterar **Frida Carlsson**.

– Jag hoppas att det är ett rättssäkert system. Alla som söker stöd ska kunna få lika bedömning, säger hon.

INVESTERINGSSTÖDEN SKA HJÄLPA företagen att utvecklas. Målet i livsmedelsstrategin är att öka produktionen i Sverige. Fel och krångel påverkar investeringsviljan.

– Det blir en jättestor tröskel att ta sig över. Vi riskerar att tappa nyinvesteringar och framtidstro. Komplexiteten får inte ta över, säger **Frida Carlsson**.

Jörgen Fransson tycker att lantbrukarna kan lita på systemet.

– Absolut. Men det är komplicerat och det kan bli fel.

Kan det finnas fler fel?

– Det kan jag inte utesluta. ■